

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.1.07.2024

SEKRET
PROKURATURA OKRĘGOWA
w Gdańsku

2024-03-25
Emilia Jarzebińska

Pan
Michał Rzeźnik
Prokurator Okręgowy
Gdańsku

Prokuratura Okręgowa w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36
80-853 Gdańsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/001 Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. – wykonanie planu finansowego Prokuratury Okręgowej w Gdańsku

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Prokuratura Okręgowa w Gdańsku, ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk (dalej: „Prokuratura”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michał Rzeźnik, od 12 marca 2024 r., powołany do pełnienia funkcji Prokuratora Okręgowego w Gdańsku, poprzednio Monika Ryszkiewicz – Jakubowska, od 23 lutego 2023 r. do 12 marca 2024 r. (dalej: „była Prokurator”), a wcześniej do 6 lutego 2023 r. funkcję tę pełnił Michał Kierski (dalej: „były Prokurator”).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jacek Żmurko, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/9/2024 z 18 stycznia 2024 r. oraz nr LGD/30/2024 z 21 lutego 2024 r. 2. Monika Stępka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/18/2024 z 7 lutego 2024 r. oraz nr LGD/36/2024 z 21 lutego 2024 r. 3. Marta Gajewska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/11/2024 z 30 stycznia 2024 r. oraz nr LGD/34/2024 z 21 lutego 2024 r. 4. Małgorzata Szafran, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/13/2024 z 2 lutego 2024 r. <p>(akta kontroli str. 1-6, 1483-1484)</p>

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego Prokuratury na 2023 r. pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja wydatków budżetu państwa, – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdania za IV kwartał 2023 r. w zakresie operacji finansowych, – prowadzenie ksiąg rachunkowych w zakresie odnoszącym się do dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, – system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania, sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych. <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.</p>
Zakres kontroli	<p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analiza porównawcza dochodów budżetowych, – analiza realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków, – kontrola przestrzegania limitów wydatków, – kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych, – szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia, – kontrola prawidłowości udzielania i realizacji wybranych zamówień publicznych, – analiza stanu zobowiązań,

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 – dalej: „ustawa o NIK”.

- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań dysponenta III stopnia,
- szczegółowa kontrola wybranych zapisów i dokumentów księgowych,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Prokuratury Okręgowej w Gdańsku na 2023 r.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Dochody zaplanowane na rok 2023 zostały wykonane w kwotach wyższych od prognozowanych a dochody zrealizowane były wyższe w porównaniu z osiągniętymi w 2022 per saldo o 186,0 tys. zł (tj. o 113,2 %)

Badanie 2,9% wydatków Prokuratury poniesionych w 2023 r. w kwocie 5 137,1 tys. zł wykazało, że zostały one zrealizowane z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, w sposób celowy i gospodarny. Objęte badaniem środki z rezerwy celowej w łącznej kwocie 10 950,9 tys. zł wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Wydatki majątkowe w 2023 r. zostały zrealizowane zgodnie z planem po zmianach. Zostały one poniesione legalnie, gospodarnie i celowo. Zobowiązania na koniec roku, wykazane w sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa, były zgodne z ewidencją księgową jednostki, a na koniec 2023 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Wydatki niewygasające z upływem 2022 r. nie wystąpiły. Ustalone nieprawidłowości dotyczyły zlecenia własnym pracownikom zadań wynikających również z zakresów obowiązków tych pracowników wykonywanych w ramach umowy o pracę. Ponadto w ramach badanego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ustalono nieprawidłowości w zakresie: niewłaściwego określenia w Specyfikacji Warunków Zamówienia (dalej: „SWZ”) przesłanek wykluczenia wykonawcy z postępowania, nieterminowego udostępnienia informacji o kwocie jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, zamieszczenia w umowach niedozwolonych postanowień oraz niezamieszczenia postanowień dotyczących kar dochodzonych przez wykonawcę, niewłaściwego sporządzenia protokołu postępowania w części dotyczącej wykazu załączników oraz udzielenia zamówienia publicznego pomimo nieprzedłożenia przez wykonawcę wymaganych dokumentów.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Objęte badaniem sprawozdania sporządzono terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Stwierdzona nieprawidłowość w rocznym sprawozdaniu z wykonania dochodów budżetowych z uwagi na kwotę stanowiącą mniej niż 1% dochodów ogółem Prokuratury, nie skutkowałą obniżeniem oceny. Objęte badaniem dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami ujęto na prawidłowych kontach w księgach rachunkowych. Obowiązujący w Prokuraturze system kontroli zarządczej i funkcjonujące w jego ramach mechanizmy kontroli nie zapobiegły jednak księgowaniu niektórych zdarzeń do niewłaściwych okresów sprawozdawczych.

² W kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

1.1. Zagadnienia ogólne

W ustawie budżetowej na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r.⁴ dochody budżetu państwa w części 88 Powszechne Jednostki Organizacyjne Prokuratury dotyczące Prokuratury zostały zaplanowane w wysokości 41,0 tys. zł. Zrealizowane dochody budżetu państwa⁵ wyniosły 350,2 tys. zł tj. 854,1% kwoty planowanej i pochodziły głównie z tytułu:

- wpływów z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych – tj. głównie ze zwrotów za media, ochronę i sprzętanie⁶, rozliczeń z tytułu prowadzenia postępowań prokuratorskich⁷ jak również zwrotu z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nienależnie opłaconych składek na Fundusz Pracy⁸ (§ 0940) – 190,9 tys. zł (co stanowiło 54,5 % dochodów ogółem);
- wpływów z różnych dochodów – tj. głównie z tytułu przepadku poręczenia majątkowego na rzecz Skarbu Państwa⁹, wpływów wynikających z przelewów na błędne konta oraz opłat od skarg za przewlekłość postępowań (§ 0970) – 109,2 tys. zł (co stanowiło 31,2 % dochodów)
- wpływów z tytułu opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego – tj. głównie wpłat za kserokopie dokumentów z akt prawy, wydane adwokatom lub stronom w danej sprawie (§ 0630) – 18,7 tys. zł (co stanowiło 5,3% dochodów ogółem).

Łącznie dochody zrealizowane w 2023 r. były wyższe per saldo o 186,0 tys. zł (tj. o 113,2 %) w porównaniu z osiągniętymi w 2022 r., co wynikało głównie z wyższych wpływów z tytułu rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych (§ 0940 o 116,5 tys. zł) i wpływów z różnych dochodów (§ 0970 o 105,5 tys. zł) oraz niższych wpływów z tytułu konfiskaty mienia i przepadku przedmiotów na rzecz Skarbu Państwa (§ 0990 o 48,5 tys. zł) i wpływów z tytułu grzywien, mandatów i innych kar od osób fizycznych (§ 0570 o 10,5 tys. zł) – które w 2023 r. nie wystąpiły.

Wyższe wykonanie dochodów w 2023 r. wynikało głównie z wystąpienia w tym roku znacznych dochodów z tytułu zdarzeń których nie można było przewidzieć, w tym uzyskania wpływu środków z ZUS zgodnie z wyrokiem Sądu, jak również przepadku poręczenia majątkowego na rzecz Skarbu Państwa (łącznie z tego tytułu uzyskano 176,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 38-53, 75-76, 79-89)

Należności pozostałe do zapłaty na koniec 2023 r. wyniosły 2,3 tys. zł¹⁰ i były wyższe w stosunku do 2022 r. (dla którego należności takie nie wystąpiły) o 2,3 tys. zł (o 100%). Zaległości netto zarówno w 2023 r. jak i 2022 r. nie wystąpiły.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 256.

⁵ W dwóch rozdziałach, tj. 75205 – Jednostki organizacyjne prokuratury powszechnej właściwe w sprawach wojskowych oraz 75505 – Jednostki powszechne prokuratury.

⁶ Łącznie 13,1 tys. zł

⁷ Łącznie 177,8 tys. zł w związku z rozliczeniami z Komendą Wojewódzką Policji w Gdańsku.

⁸ Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku – III Wydz. Pracy Ubezpieczeń Społecznych Sygn. Art. AUA 2077/21 (dotyczący lat ubiegłych w kwocie 76,2 tys. zł) za trzech prokuratorów.

⁹ Kwota poręczenia 100,0 tys. zł oraz 4,8 tys. zł odsetek.

¹⁰ W tym 1 710,0 zł w rozdziale 75205 oraz 630,0 zł w rozdziale 75505.

Należności w 2023 r. zarówno w rozdziale 75205 – Jednostki organizacyjne prokuratury powszechnej właściwe do spraw wojskowych jak również w rozdziale 75505 – Jednostki powszechne prokuratury powstały w całości w § 0830 (wpływy z usług) dotyczyły opłat z wynajmu za pokoje gościnne¹¹. Powstałe na koniec 2023 r. przychody, ujęto w 2023 r. na podstawie faktur wystawionych za pobyt w pokojach gościnnych, które nie zostały zapłacone w 2023 r.

(akta kontroli str. 38, 48, 54-61, 79-89, 405-408)

W trakcie kontroli NIK, Prokuratura złożyła korektę sprawozdania RB-27 w zakresie wykazanych należności za rok 2023 r., w wyniku której kwota należności (w kolumnie nr 7) oraz należności pozostałe do zapłaty (kolumna 11) pomniejszono o 2,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 38, 857)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

2. Wydatki

Opis stanu
faktycznego

2.1. Wydatki budżetu państwa

Zaplanowane w ustawie budżetowej na 2023 r. wydatki Prokuratury wyniosły łącznie 148 599,3 tys. zł¹². W trakcie roku budżetowego do planu finansowego Prokuratury wprowadzono zmiany, które zwiększyły budżet wydatków per saldo o 29 997,8 tys. zł (20,4%), tj. do 177 243,8 tys. zł, z tego o 10 950,9 tys. zł środkami przeniesionymi z rezerwy celowej budżetu państwa i o 19 046,9 tys. zł z innych środków dysponenta części 88. Wykonanie wydatków budżetu państwa ogółem wyniosło 177 243,7 tys. zł, tj. 100% planu.

(akta kontroli str. 41-47, 125-126, 127-152)

W 2023 r. przeniesienia środków z rezerwy celowej zostały dokonane na podstawie jednej decyzji Ministra Finansów¹³, z pozycji 74, na kwotę 10 950,9 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie wypłaty kwot zwiększonego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 10a ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji budżetowej na rok 2023. Przyznane z ww. rezerwy środki zostały wykorzystane w całości. Plan wydatków w 2023 r. nie był zwiększany środkami z rezerwy ogólnej.

(akta kontroli str. 153-175)

Kontrolą przeniesienia i wykorzystania środków rezerw celowych objęto przeniesienie środków z rezerwy celowej nr 74 na sfinansowanie wypłaty kwot zwiększonego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 10a ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji budżetowej na rok 2023 w wysokości 10 950,9 tys. zł (100% środków przyznanych z rezerw celowych). Ustalono, że środki te wydatkowano w całości zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 176-177)

W 2023 r. Prokuratura, jak wyjaśniła Prokurator, nie otrzymała dyspozycji (wiązących poleceń wydanych dysponentowi części budżetu państwa m.in. przez Prezesa Rady Ministrów) wpłaty środków na Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 bądź Fundusz Pomocy¹⁴.

(akta kontroli str. 74)

¹¹ Stanowiły dwie należności dla których termin płatności przypadał na rok 2024.

¹² Wskazane w ustawie budżetowej na 2023 r. w kwocie 147 246,0 tys. zł, zwiększone w związku z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz.U. z 2023 r. poz. 1574), która zwiększyła kwotę wydatków Prokuratury na wynagrodzenia osobowe orzeczników i pracowników oraz pochodne od wynagrodzeń o kwotę 1 353,3 tys. zł, z przeznaczeniem na wypłatę jednorazowego specjalnego dodatku motywacyjnego.

¹³ Ilekroć w niniejszym wystąpieniu jest mowa o Ministrze Finansów należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw: budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych.

¹⁴ W związku z ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy.

W 2023 r. Prokuratura nie realizowała wydatków, które w 2022 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego jak również wydatków z budżetu środków europejskich. Ponadto w badanym okresie nie dokonywano blokad planowanych wydatków.

Zrealizowane przez Prokuraturę w 2023 r. wydatki wyniosły 177 243,7 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach. W porównaniu do roku 2022 (dla którego wydatki wyniosły 150 888,4 tys. zł) nastąpił wzrost wydatków o 26 355,3 tys. zł (o 17,5%) przy czym decydujący wpływ na poziom tego wzrostu miały:

- zwiększone wydatki w rozdziale 75505 – Jednostki powszechne prokuratury łącznie o 20 974,7 tys. zł, w tym głównie w § 4030 *Wynagrodzenia prokuratorów i asesorów* (o 13 092 tys. zł) i § 4610 *Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego* (o 3 043,3 zł), oraz rozdziale 75302 *Uposażenia prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne* (łącznie o 3 785,9 zł) – w całości w § 3110 *Świadczenia społeczne*;
- zmniejszone wydatki w rozdziale 75505 – Jednostki powszechne prokuratury w § 6050 *Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych* (o 1 558,5 tys. zł) oraz w rozdziale 75205 - Jednostki organizacyjne prokuratury powszechnej właściwe w sprawach wojskowych § 4210W *Zakup materiałów i wyposażenia* (o 191,5 tys. zł).

(akta kontroli str. 125-126, 367-390)

Główną grupą w wydatkach ogółem Prokuratury w 2023 r., były wydatki bieżące jednostek budżetowych¹⁵ w wysokości 152 803,4 tys. zł (86,2 % wydatków ogółem). Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 21 006,1 tys. zł¹⁶ (11,8%), wydatki majątkowe 3 434,3 tys. zł (1,9%) a współfinansowanie projektów z udziałem środków z UE jak również dotacje i subwencje nie wystąpiły. W 2023 r., w porównaniu do 2022 r., wydatki bieżące jednostek budżetowych były większe w stosunku do 2022 r. o 23 904,0 tys. zł (18,5%), świadczenia na rzecz osób fizycznych o 3 803,4 tys. zł (22,1%) a wydatki majątkowe zmalały o 1 352,0 tys. zł (28,2%). Zmiany w poszczególnych grupach wydatków wynikały głównie z:

- a) wzrostu wydatków bieżących związanych m.in. ze wzrostem w 2023 r., cen za towary i usługi w tym: paliwa, papieru do kserokopiarek, cen energii, usług, stawek czynszowych oraz wzrostem przeciętnego wynagrodzenia (będącego podstawą do naliczenia odpisów na ZFŚS¹⁷) jak również większej liczby wypłaconych odszkodowań oraz zadośćuczynień w związku z postępowaniami przygotowawczymi. Ponadto wzrost pochodnych od wynagrodzeń w 2023 r. (głównie w rozdziale 75505) był wynikiem wypłaty jednorazowych dodatków motywacyjnych;
- b) wzrostu świadczeń na rzecz osób fizycznych związanych głównie z wypłatą wyrównania uposażeń prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażeń rodzinnych za okres od stycznia do grudnia 2023 r. (w związku z rezerwą celową nr 74), jak również znaczącego wzrostu w § 3030 (Różne wydatki na rzecz osób fizycznych – łącznie o 30,1 tys. zł) związanego głównie ze wzrostem kosztów dojazdu biegłych, ryczałtu wypłacanego kuratorom zawodowym i społecznym jak również ryczałtów wypłacanych specjalistom;
- c) spadku wydatków majątkowych, który wynikał głównie z rozpoczęcia w 2022 r. zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa budynku Prokuratury Rejonowej

¹⁵ Które stanowiły głównie wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi i dodatkowym wynagrodzeniem rocznym (112 633,6 tys. zł tj. 73,7 % wydatków bieżących). Pozostałe wydatki bieżące dotyczyły m.in. kosztów postępowania sądowego i prokuratorskiego (18 666,8 tys. zł tj. 12,2 % wydatków bieżących) oraz wynagrodzeń bezosobowych (6 994,0 tys. zł tj. 4,6% wydatków bieżących).

¹⁶ Które stanowiły głównie świadczenia społeczne z tytułu uposażeń prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażeń rodzinnych w kwocie 20 816,0 tys. zł oraz różnych wydatków na rzecz osób fizycznych 113,1 tys. zł.

¹⁷ Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, dalej: „ZFŚS”.

w Pucku" i wykonania znacznej części prac w 2022 r. a w 2023 r. (w którym zadanie zostało zakończone) jedynie prac związanych z jej zakończeniem.
(akta kontroli str. 402-411, 457, 361, 367-390)

Wynagrodzenia wg. sprawozdania Rb-70 wyniosły w 2023 r. 106 371,3 tys. zł, i były wyższe o 15 862,5 tys. zł niż w roku 2022 (o 17,5%). Wynikało to ze wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto z 10 895,6 zł do 12 640,1 zł (o 16%), przy czym wynagrodzenie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń (status 01), stanowiących większość zatrudnionych (46,9% przeciętnego zatrudnienia) wyniosło 6 310,6 zł (wzrost o 4,3%), asesorów prokuratorskich i asesorów sądowych (status 07) – 12 873,1 zł (wzrost o 17,7%), sędziów i prokuratorów (status 09) – 20 563,7 (wzrost o 21,4%), żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy (status 10) – 19 023,8 zł (wzrost o 13,9%) oraz asystentów sędziów i prokuratorów (status 17) – 6 336,8 zł (wzrost o 2,6%). Plan wynagrodzeń został zrealizowany w 100%. Przeciętne zatrudnienie w 2023 r. wyniosło 701 osób i było wyższe od zatrudnienia w 2022 r. o 9 osób, tj. o 1,3%. Wzrost zatrudnienia wystąpił głównie w zakresie statusu 07 (asesorzy prokuratorscy i asesorzy sądowi – 6,1 etatu), 09 (Sędziowie i prokuratorzy – 1,3 etatu) oraz 17 (asystenci sędziów o prokuratorów – 1,3 etatu), a w pozostałych był na zbliżonym poziomie jak w roku poprzednim.

Kwota wydatków poniesionych przez Prokuraturę w 2023 r. na wynagrodzenia osobowe¹⁸ wyniosła 106 371,21 tys. zł i stanowiła 100% kwoty określonej w planie po zmianach. W porównaniu do 2022 r.¹⁹, wydatki te wzrosły o 15 862,5 tys. zł (17,5%). Wzrost wydatków na wynagrodzenia wynikał głównie ze wzrostu wynagrodzeń dla statusu nr 09 (tj. o 12 472,3 tys. zł) i był związany z:

- waloryzacją wynagrodzeń o wskaźnik, którego wysokość została określona w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit a Ustawy budżetowej na rok 2023 (tj. 7,8% z tego w rozdziale 75505 – w kwocie 4 079,0 tys. zł oraz 75205 – w kwocie 64,0 tys. zł);
- wypłatą jednorazowego specjalnego dodatku motywacyjnego²⁰ (z tego w rozdziale 75505 – w kwocie 877,0 tys. zł oraz 75205 – w kwocie 13,6 tys. zł);
- wyrównaniem wynagrodzeń w związku ze zmianą kwoty bazowej grupy orzeczniczej za okres od stycznia do grudnia 2023 r. w związku z rezerwą celową nr 74 (z tego w rozdziale 75505 – w kwocie 7 937,1 tys. zł oraz 75205 – w kwocie 121,7 tys. zł);
- wyrównaniem naliczonych i wypłaconych odpraw i ekwiwalentów prokuratorów w związku z odejściami w stan spoczynku (w rozdziale 75505 – w kwocie 1 281,2 tys. zł);
- wyrównaniem wypłaconych nagród jubileuszowych (w rozdziale 75505 – w kwocie 174,6 tys. zł).

(akta kontroli str. 125-126, 367-393, 398-402, 409-445, 1569-1572)

Zwiększenie zatrudnienia w 2023 r. nie wiązało się z przyjęciem do realizacji nowych zadań, lecz wynikało z chęci poprawy wykonywanych przez te grupy zadań i było wynikiem polityki kadrowej Prokuratury Krajowej²¹. Wzrost etatów, głównie dla asystentów prokuratorskich i asesorów sądowych, jak wyjaśniła Prokurator, dał możliwość odciążenia prokuratorów w czynnościach administracyjnych jak również

¹⁸ § 4010, § 4030, § 4040, § 4050, § 4060 i § 4070.

¹⁹ 90 508,8 tys. zł, w tym wydatki niewygasające z 2021 r. zrealizowane w całości w 2022 r. w kwocie łącznej 635,7 tys. zł (głównie w rozdziale 75505 w § 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 605,6 tys. zł).

²⁰ W związku z decyzją Ministra Finansów nr MF/BP6.4143.18.5.2023.ZUB z dnia 18 sierpnia 2023 r.

²¹ Zmiany limitów etatów w poszczególnych grupach zawodowych były każdorazowo wprowadzane Zarządzeniem Prokuratora Okręgowego w Gdańsku, na podstawie otrzymanych decyzji kadrowych Biura Kadr Prokuratury Krajowej i Prokuratury Regionalnej w Gdańsku.

wyszkolenia w przyszłości nowej kadry prokuratorskiej, a wzrosty w pozostałym zakresie m.in. pozwoliły wzmocnić kadrowo jednostkę.

(akta kontroli str. 79-124)

Wynagrodzenie bezosobowe²² w prokuraturze wyniosło 6 994,0 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach i w porównaniu do 2022 r. było wyższe o 460,1 tys. zł (7,0%)²³.

W 2023 r. Prokurator Okręgowy, zawarł łącznie 83 umowy zlecenia z 40 osobami (w tym 19 umów zawarto z czterema własnymi pracownikami²⁴), w wyniku czego w 2023 r. wydatkowano łącznie 434,0 tys. zł. W przypadku 36 osób (w tym trzech własnych pracowników) wykonywały one zadania podstawowe²⁵ a pozostałe cztery (w tym jeden własny pracownik) zadania pomocnicze²⁶. Z ww. 40 pracowników w przypadku siedmiu z nich zadania realizowane były dla Prokuratury Okręgowej (w tym jeden własny pracownik) – poniesione wydatki w tym zakresie wyniosły 53,0 tys. zł a w przypadku pozostałych zadania realizowane były w podległych Prokuraturach Rejonowych (w tym troje własnych pracowników). W przypadku umów zleceń realizowanych w Prokuraturze, w 2022 r. nie wystąpiły przypadki umów trwających łącznie dłużej niż trzy miesiące, a w 2023 r. umowy na okres łącznie dłuższy niż trzy miesiące zawarto z dwoma pracownikami wykonującymi zadania podstawowe, dla których kwota wydatków z tego tytułu wyniosła 26,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 125-126, 446-467)

W wyniku badania 21 dobranych celowo umów zleceń (w tym wszystkich 19 umów zawartych z własnymi pracownikami oraz dwóch umów zawartych z innymi osobami) oraz zakresów obowiązków dotyczących zawartych umów z pracownikami Prokuratury, ustalono, m.in. że:

a) w przypadku 12 z 19 umów zleceń na łączną kwotę 29 289,01 zł zawartych z własnymi pracownikami (dotyczącymi dwóch²⁷ z czterech ww. pracowników) zakres prac wykonywanych w ramach umów zleceń (tj. digitalizacja akt) dotyczył zadania wynikającego również z zakresów obowiązków tych pracowników określonych w warunkach umowy o pracę co świadczy o niezapewnieniu procedur kontroli zarządczej w zakresie dokonywania wydatków, eliminujących przypadki odpłatnego zlecenia własnym pracownikom zadań należących do zakresu obowiązków tych pracowników w ramach umowy o pracę, nadto było niezgodne z art. 22 § 1¹ w zw. z art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy²⁸. (co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości).

Ww. dotyczyło dwóch pracowników sekretariatu (sekretarek), z tego 6 umów zleceń²⁹ zawartych z jedną sekretarką (dla których kwota wydatku w 2023 r. wyniosła łącznie 14 678,72 zł) oraz 6 umów³⁰ zleceń zawartych z kolejną sekretarką (wydatek łącznie 14 611,19 zł). Zawarte ww. umowy zlecenia dotyczyły w całości zadania pn.: digitalizacja akt, które to zadanie wynikało również z ich zakresów obowiązków wynikających z zawartych umów o pracę (określonych w Zarządzeniach Prokuratora Rejonowego w Sopocie, odpowiednio: Nr 9/2022 z dnia 27 maja 2022 r., nr 3/2023 z dnia 13 lutego 2023 r. oraz nr 8/2023 z dnia 9

²² § 4170.

²³ 6 533,9 tys. zł.

²⁴ zatrudnionymi na podst. umowy o pracę.

²⁵ Dla których kwota wydatków wyniosła 409,7 tys. zł a realizowane zadania dotyczyły głównie digitalizacji akt.

²⁶ Dla których kwota wydatków wyniosła 24,3 tys. zł, a realizowane zadania dotyczyły przeprowadzania remontów, szkolenia pracowników, sprzątnięcia budynku Prokuratury Rejonowej w Pucku oraz czynności pomocniczych/dodatkových w Wydziale Budżetu Prokuratury Okręgowej.

²⁷ Realizujących zadania dla Prokuratury Rejonowej w Sopocie.

²⁸ Dz.U.z 2023 r., poz.1465 (dalej: „Kodeks pracy”).

²⁹ Nr: 3008-5.1130.24.2023, 3008-5.1130.32.2023, PO 3008-5.1130.48.2023, 3008-5.1130.59.2023, 3008-5.1130.71.2023 i 3008-5.1130.77.2023.

³⁰ Nr: 3008-5.1130.25.2023, 3008-5.1130.34.2023, PO 3008-5.1130.43.2023, 3008-5.1130.58.2023, 3008-5.1130.72.2023 i 3008-5.1130.78.2023.

maja 2023 r., w których to w § 4 ww. dla przypisanych imiennie stanowisk pracy ww. osób wskazano m.in. zadanie pn. digitalizacja akt;

- b) w przypadku pozostałych 7 umów zawartych z własnymi pracownikami (dotyczącymi dwóch³¹ z czterech ww. pracowników) zakres wykonywanych prac w ramach umów zleceń (tj. digitalizacja akt oraz prace budowlano-remontowe) wykraczały poza zadania określone w zakresach obowiązków wykonywanych w ramach umowy o pracę³²;
- c) wszystkie ww. umowy zlecenia zostały wykonane, a dodatkowo w przypadku umów zleceń zawartych z własnymi pracownikami wykonywane były one w czasie po zakończeniu obowiązków wynikających z umowy o pracę oraz przy zapewnieniu pracownikowi minimalnego nieprzerwanego odpoczynku tygodniowego, tj. co najmniej 35 godzin, obejmującego co najmniej 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku dobowego (art. 133 § 1 Kodeksu pracy).

(akta kontroli str. 468-662, 771-815)

Wydatki majątkowe zrealizowano na poziomie 3 434,3 tys. zł (100% planu po zmianach) w tym wydatki inwestycyjne na kwotę 3 052,8 tys. zł (100% planu po zmianach) i wydatki na zakupy inwestycyjne 381,5 tys. zł (100% planu po zmianach). W pierwotnym planie wydatków majątkowych na 2023 r. (2 773,0 tys. zł) były ujęte dwa zadania, które dotyczyły: jednego zadania³³ w ramach wydatków inwestycyjnych (2 553,0 tys. zł) oraz jednego³⁴ w ramach zakupów inwestycyjnych (220,0 tys. zł). W ciągu roku zwiększono plan wydatków majątkowych w związku z wprowadzeniem pięciu nowych zadań o wartości 661,3 tys. zł, na które składały się dwa zadania³⁵ w ramach wydatków inwestycyjnych na łączną kwotę 499,8 tys. zł oraz trzech zadań³⁶ w ramach zakupów inwestycyjnych na łączną kwotę 161,5 tys. zł. Zmiany w planie wydatków majątkowych następowały każdorazowo po uprzednim uzyskaniu zgody dysponenta części³⁷. Zmiany były celowe. W ramach poniesionych wydatków majątkowych m.in. podjęto działania remontowe i dostosowawcze obiektów należących do Prokuratury oraz uzyskano niezbędny sprzęt i wyposażenie umożliwiające prawidłową realizację ustawowych zadań.

(akta kontroli str. 663-691)

Zobowiązania na koniec 2023 r. wyniosły 10 881,1 tys. zł, z tego 8 134,2 tys. zł stanowiły zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, 1 754,0 tys. zł z tytułu rozrachunków z odbiorcami i dostawcami, 535,1 tys. zł rozliczenia zakupu, 452,7 tys. zł z tytułu pozostałych rozrachunków publicznoprawnych, 2,4 tys. zł z tytułu rozrachunków z budżetami, a 2,1 tys. zł pozostałych rozrachunków z pracownikami. Zobowiązania wynikające z dokumentów otrzymanych w styczniu 2024 r., a dotyczących roku ubiegłego stanowiły 95,4% zobowiązań ogółem i wyniosły łącznie 10 375,2 tys. zł,

³¹ Realizujących zadania dla Prokuratury Rejonowej w Kościerzynie oraz Prokuratury Okręgowej w Gdańsku.

³² Odpowiednio w przypadku sekretarki (zatrudnionej na pół etatu w Prokuraturze Rejonowej w Kościerzynie) w zakresie czynności doprecyzowano, że w ramach umowy o pracę jej obowiązki zostały ograniczone jedynie do referatu określonego prokuratora, zaś zadania wykonywane w ramach umowy zlecenia, jak oświadczone dotyczyły innych pozostałych zaległych spraw. W przypadku konserwatora, w zakresie obowiązków miał on jedynie wskazane wykonywanie drobnych prac konserwatorskich a te wynikające z umów zleceń wykraczały poza ten zakres i wymagały aby wykonane były w dni wolne od pracy (tj. remont dwóch pokoiów po pożarze oraz prace budowlano-remontowe w węzłach sanitarnych Prokuratury Okręgowej w Gdańsku).

³³ Pn. Przebudowa budynku Prokuratury Rejonowej w Pucku".

³⁴ Pn. Zakup samochodu osobowego dla Wydziału do Spraw Wojskowych Prokuratury Okręgowej w Gdańsku.

³⁵ Tj. pn.: "Wykonanie systemu gaśniczego w serwerowni Prokuratur Rejonowych w Gdańsku ul. Piekarnicza 10", oraz pn. "Montaż rolet zewnętrznych przeciwsłonecznych na elewacji południowej budynku Prokuratur Rejonowych w Gdańsku ul. Piekarnicza 10".

³⁶ Tj. pn.: „Zakup urządzenia wielofunkcyjnego” dla Wydziału do Spraw Wojskowych Prokuratury Okręgowej w Gdańsku, pn. „Zakup centrali telefonicznej” dla Prokuratury Rejonowej w Wejherowie oraz pn. „Zakup samochodu” dla Prokuratury Rejonowej w Sopocie.

³⁷ Tj. Prokuratora Regionalnego oraz decyzji Prokuratora Generalnego.

a pozostałe zobowiązania w kwocie łącznej 505,9 tys. zł³⁸ dotyczyły dokumentów otrzymanych w grudniu, dla których termin płatności upływał w styczniu 2024 r.

W porównaniu do stanu zobowiązań na koniec 2022 r. uległy one zwiększeniu o 828,4 tys. zł (o 8,2%), co jak wyjaśniła Główna księgową wynikało głównie z różnicy w kategorii „wynagrodzenia” (łącznie 1 258,2 tys. zł), która dotyczyła dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2022 r. (wyplacanego w 2023 r.), gdyż podstawy do ich naliczenia były wyższe od kwot bazowych w poprzednim roku, i wynikały głównie z waloryzacji. Ponadto w grupie zobowiązań związanych z kosztami prokuratorskimi w 2023 r. nastąpił spadek łącznie o 432,7 tys. zł, który w rozdziale 75205 (spadek o 53,5 tys. zł) wynikał ze zmian struktury organizacyjnej Działu do Spraw Wojskowych, a w 75505 (spadek o 379,2 tys. zł) związany był z możliwością zapłaty w 2023 r. zobowiązań wymagalnych w 2024 r.

(akta kontroli str. 134-152, 200-360, 692-698, 739-743)

Zobowiązania na koniec roku, wykazane w sprawozdaniu Rb-28 były zgodne z ewidencją księgową jednostki. Na koniec 2023 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Nie wystąpiły również przypadki niewykazywania zobowiązań wymagalnych w ciągu roku i jednoczesnego wykazania na koniec roku wydatków lub zobowiązań z tytułu odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań.

W trakcie roku budżetowego zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

(akta kontroli str. 134-152, 200-360, 739-743)

W 2023 r. na koncie 130-4580-88 *Pozostałe odsetki* zaewidencjonowano kwotę 5,4 tys. zł. Zapłacone odsetki dotyczyły sześciu wyroków sądowych³⁹ i były bezpośrednio związane z postępowaniami przygotowawczymi (odsetki od odszkodowań bądź zadośćuczynień), poza jedną sprawą, która dotyczyła wypłaty odsetek w związku z wyrównaniem wynagrodzenia prokuratora⁴⁰.

(akta kontroli str. 696-697, 739-743)

W 2023 r. w Prokuraturze nie wystąpiły wydatki, które nie wygasaly z upływem roku budżetowego.

(akta kontroli str. 138-152, 200-360)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków Prokuratury w łącznej wysokości 5 137,1 tys. zł, tj. 2,9 % wydatków ogółem. Doboru próby wydatków dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających pozapłacowemu wydatkom budżetowym oraz w sposób celowy. Próba wylosowana metodą monetarną⁴¹ objęła 46 dowodów księgowych potwierdzających wydatki w łącznej wysokości 3 024,8 tys. zł⁴², w tym wydatki majątkowe w wysokości 1 382,1 tys. zł⁴³ (cztery dowody księgowe). Próba wydatków dobranych w sposób celowy wyniosła 2 112,3 tys. zł (33 dowody księgowe dotyczące wydatków majątkowych). Skontrolowane wydatki zostały rzetelnie skalkulowane oraz zrealizowane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym jednostki. Realizacja wydatków, była zgodna z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w art. 44 ust. 3 ustawy o *finansach publicznych*⁴⁴. Wydatki zostały

³⁸ Z tego głównie z tytułu rozrachunków z odbiorcami i dostawcami – łącznie 494,4 tys. zł.

³⁹ Z tego dwóch w rozdziale 75205 (odsetki w wysokości 0,2 tys. zł) oraz czterech w rozdziale 75505 (odsetki w wysokości 5,2 tys. zł).

⁴⁰ Na kwotę 5,0 tys. zł.

⁴¹ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

⁴² Z tego 1 788,8 tys. zł stanowiły wylosowane wydatki które zostały powiększone o 1 236,0 tys. zł tj. do pełnych wartości faktur.

⁴³ Z tego 734,6 tys. zł stanowiły wylosowane wydatki które zostały powiększone o 647,5 tys. zł. tj. do pełnych wartości faktur.

⁴⁴ Dz. U. z 2023 r., poz.1270 ze zm. – dalej: „ufp”.

poniesione w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Wydatki majątkowe zostały poniesione legalnie, gospodarnie i celowo. Na fakturach i dokumentach do nich załączonych, zamieszczone były m.in. opisy z podpisami osób potwierdzających realizację wydatku zgodnie z planem finansowym, zamówieniem (umową), sprawdzenie pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz wskazanie sposobu ujęcia w księgach rachunkowych Prokuratury.

(akta kontroli str. 744-755)

Uzyskane efekty rzeczowe w zakresie zbadanych wydatków obejmowały m.in. prace budowlane i remontowe (w tym związane z przebudową budynku Prokuratury Rejonowej w Pucku oraz remontem Prokuratury Rejonowej w Starogardzie Gdańskim), dostawę rolet zewnętrznych, zakup samochodu, zakup urządzeń oraz sporządzenie opinii przez biegłych.

(akta kontroli str. 749-755)

W 2023 r. w Prokuraturze przeprowadzono 15 postępowań o udzielenie zamówień publicznych z zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁴⁵, w tym na podstawie: art. 275 pkt 1 Pzp – 10, art. 275 pkt 2 – cztery (w tym jedno unieważniono) i art. 132 – jedno. W okresie objętym kontrola udzielono 14 zamówień, w tym w siedmiu przypadkach tylko w częściach. Łączna wartość ww. zamówień wyniosła 3 822,3 tys. zł netto. Ponadto w 2023 r. udzielono sześciu zamówień na podstawie art. 11 ust. 5 pkt 8 Pzp na łączną kwotę 2 362,3 tys. zł netto.

(akta kontroli str. 2141-2204)

Badanie dobranego celowo postępowania o udzielenie zamówienia publicznego⁴⁶ przeprowadzonego w 2022 r. w oparciu o przepisy Pzp (postępowanie obejmowało trzy części, w jego wyniku 2 i 3 stycznia 2023 r. zawarto dwie umowy⁴⁷ oraz w 2023 r. wydatkowano łącznie kwotę 1 182,7 tys. zł brutto) wykazało m.in., że:

- postępowania zostało przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, o którym mowa w art. 132 Pzp,
- szacunkową wartość zamówień ustalono zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 Pzp,
- kierownik zamawiającego powołał trzyosobową komisję do przeprowadzenia postępowań o udzielanie zamówienia publicznego, określając m.in. zakres obowiązków,
- zamawiający wyznaczył 38-dniowy termin składania ofert, co było zgodne z art. 138 ust. 1 Pzp,
- kierownik zamawiającego i członkowie ww. komisji złożyli oświadczenia, o których mowa w art. 56 ust. 5 i 6 Pzp,
- SWZ zawierała elementy, o których mowa w art. 282 ust. 1-3 Pzp, przy czym w przypadku (art. 134 ust. 1 pkt 7 Pzp) wskazanych podstaw wykluczenia, o których mowa w art. 108 Pzp, zamawiający w SWZ wskazał, że wykonawca nie podlega wykluczeniu z postępowania w okolicznościach, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 6 Pzp, co było niezgodne z art. 110 ust. 2 Pzp i zostało opisano szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości,
- zamawiający zgodnie z art. 242 ust. 1 pkt 1 Pzp określił kryteria oceny ofert,

⁴⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm. (dalej: Pzp).

⁴⁶ Postępowanie nr 3008-7.261.7.2022.

⁴⁷ Odpowiednio: na realizację części II oraz na realizację części I i III. Umowy dotyczyły świadczenia usługi sprzątnia.

- zamawiający podał kwotę jaką zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia w informacji z otwarcia ofert, co było niezgodne z art. 222 ust. 4 Pzp i zostało opisane szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości,
- informacje, o których mowa w art. 222 ust. 4 Pzp udostępniono na stronie internetowej prowadzonego postępowania po otwarciu ofert,
- wyboru najkorzystniejszych ofert dokonano na podstawie kryteriów oceny ofert wskazanych w specyfikacjach warunków zamówienia,
- w ww. umowach zawarto postanowienie nakładające na wykonawców karę umowną opóźnienia w realizacji prac, co było niezgodne z art. 433 pkt 1 Pzp oraz nie zawarto postanowienia określającego łączną maksymalną wysokość kar umownych, których może dochodzić wykonawca, co było niezgodne z art. 436 pkt 3 Pzp. Ponadto zawarcie umów nie zostało poprzedzone przedłożeniem przez wykonawców dokumentów wymaganych zgodnie z SWZ. Powyższe zostało opisane szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości,
- po zawarciu umowy zamawiający przekazał do Urzędu Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenie o udzieleniu zamówienia publicznego w terminie zgodnym z art. 265 ust. 1 Pzp, terminie wskazanym w art. 448 Pzp zamieścił w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy,
- protokół postępowania sporządzono na prawidłowym wzorze, o treści zgodnej z dokumentami źródłowymi, jednak wśród załączników do protokołu nie wskazano wszystkich wymaganych zgodnie z art. 73 ust. 1 Pzp dokumentów, co zostało opisane szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

Ponadto realizacja zamówienia (pod kątem przedmiotu zamówienia, terminu realizacji i wysokości wynagrodzenia wykonawcy) była zgodna z treścią zawartej umowy, poniesione z tytułu realizacji zamówienia wydatki były celowe i gospodarne oraz służyły realizacji zadań Prokuratury, działania Prokuratury były zgodne z zasadami określonymi w przepisach art. 46 ufp.

(akta kontroli str. 1742-2140, 2205-2291)

Roczne sprawozdanie o zamówieniach udzielonych w 2023 r. przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych 28 lutego 2024 r., tj. w terminie, o którym mowa w art. 82 ust. 2 Pzp (do dnia 1 marca każdego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie).

(akta kontroli str. 2141-2162)

Prokuratura w 2023 r. nie realizowała wydatków budżetu środków europejskich.

(akta kontroli str. 756)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przypadku 12 umów zleceń (digitalizacja akt) na łączną kwotę 29 289,01 zł zawartych z własnymi pracownikami zatrudnionymi w Prokuraturze Rejonowej w Sopocie, zakres zlecenia dotyczył zadań określonych w zakresach obowiązków tych pracowników, co świadczy o niezapewnieniu przez Prokuratora procedur kontroli zarządczej w zakresie dokonywania wydatków eliminujących przypadki odpłatnego zlecenia własnym pracownikom zadań należących do zakresu obowiązków tych pracowników w ramach umowy o pracę, a także było niezgodne z art. 22 § 1¹ w zw. z art. 22§ 1 Kodeksu pracy stanowiącym, że zatrudnienie w warunkach określonych w umowie o pracę jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej umowy.

(akta kontroli str. 468-662)

Była Prokurator, która zawarła ww. umowy, wyjaśniła, że powyższa sytuacja spowodowana była nałożonym przez Prokuraturę Krajową obowiązkiem zdigitalizowania akt postępowań przygotowawczych, które pozostawały w toku po wprowadzeniu w powszechnych jednostkach prokuratury nowego programu informatycznego PROK-SYS w ramach Systemu Digitalizacji Akt. Obowiązek ten dotyczył zarówno spraw prowadzonych na bieżąco, a także tych postępowań, które toczyły się przed wprowadzeniem systemu i jej zdaniem nie było możliwym systematyczne dokonywanie digitalizacji akt, czy wręcz wprowadzanie do systemu akt zaległych postępowań, realizując jednocześnie pozostałe obowiązki wynikające z zakresów obowiązków poszczególnych pracowników. Taki stan rzeczy ma charakter tymczasowy, wynikający z ogromnej ilości spraw, które muszą zostać poddane digitalizacji. W sytuacji gdy sytuacja się unormuje, tzn. akta będą już digitalizowane na bieżąco, zaprzestana zostanie praktyka zlecania do wykonania tych czynności w ramach dodatkowych umów i wykonywana będzie w ramach powierzonych obowiązków przydzielonych każdemu pracownikowi. Wyjaśniła również, że biorąc pod uwagę zastrzeżenia ujawnione podczas przedmiotowej kontroli podjęła decyzję o rozwiązaniu umów zlecenia z ww. pracownikami, aby kwestie te nie budziły wątpliwości i zastrzeżeń na przyszłość. Przedmiotowe umowy zawarte zostały na prośbę Prokuratora Rejonowego z uwagi na problem ze znalezieniem osób chętnych do wykonania tego rodzaju pracy, a ww. pracownicy, jako pracownicy prokuratury, mogli swobodnie zostać w budynku prokuratury poza godzinami pracy, świadczyć pracę w dni wolne i nie musiały pozostawać pod dozorem innego pracownika prokuratury. Ponadto przy zawieraniu tych umów zwrócono uwagę na możliwą ilość godzin świadczonej pracy tak by pracownicy ci mieli zapewniony odpoczynek i przerwę w świadczonej pracy.

(akta kontroli str. 362-397)

NIK zauważyła, że konieczność realizacji zadań wynikających z wdrożenia nowego programu informatycznego nie uzasadnia stwierdzonego odpłatnego zlecenia własnym pracownikom zadań należących do zakresu obowiązków tych pracowników w ramach umowy o pracę, trwającego od 1 maja do 31 grudnia 2023 r. i obejmującego łącznie po 231 dni dla każdego z ww. pracowników.

W ocenie NIK nie bez wpływu na stwierdzoną nieprawidłowość pozostaje fakt niezapewnienia przez Prokuratora, jako pracodawcy, posiadania informacji o zakresach obowiązków pracowników, które ustalane były przez poszczególnych Prokuratorów Rejonowych.

(akta kontroli str. 468)

2. W rozdziale 6, pkt 3 SWZ pracownik Prokuratury sporządzający SWZ (dotyczącą objętego badaniem postępowania o udzieleniu zamówienia publicznego) błędnie wskazał, że wykonawca nie podlega wykluczeniu z postępowania w okolicznościach określonych m.in. w art. 108 ust. 1 pkt 6 Pzp, jeśli udowodni, że spełnia łącznie przesłanki wskazane w art. 110 ust. 2 ww. ustawy, ponieważ zgodnie z art. 110 ust. 2 Pzp wykonawca nie podlega wykluczeniu z postępowania w okolicznościach określonych w art. 108 ust. 1 pkt 1, 2 i 5.

Pracownik Prokuratury (główny specjalista do spraw zamówień publicznych) odpowiedzialna za przygotowanie SWZ oraz były Prokurator Okręgowy złożyli zgodne w treści wyjaśnienia, z których wynikało, że wskazanie w pkt 3 rozdziału 6 SWZ art. 108 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp nastąpiło na skutek omyłki pisarskiej głównego specjalisty do spraw zamówień publicznych, a ponadto przywołanie tego przepisu nie mogło wywołać skutków prawnych w postaci zwolnienia wykonawcy z wykluczenia ze względu na treść art. 110 ust 2 ustawy Pzp, który ma charakter bezwzględnie obowiązujący, a w oparciu o omyłkowo przytoczony przepis nie odstępiono od

wykluczenia z postępowania żadnego wykonawcy, który powinien podlegać wykluczeniu (omyłkowo przywołany przepis nie został w sprawie zastosowany).
(akta kontroli str. 1681-1685, 1693-1734, 1761-1763, 1806-1837)

Zdaniem NIK okoliczność, że nie odstąpiono od wykluczenia żadnego wykonawcy z postępowania nie stanowi usprawiedliwienia dla zamieszczenia w SWZ zapisów niezgodnych z przepisami Pzp.

3. Członkowie Komisji Przetargowej udostępnili informację o kwocie jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia poprzez podanie tej informacji po otwarciu ofert, co było niezgodnie z art. 222 ust. 4 Pzp, który stanowi, że zamawiający udostępni informację o kwocie jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia najpóźniej przed otwarciem ofert. Otwarcie ofert nastąpiło 5 grudnia 2022 r. o godzinie 10:00, a informację podano w dniu 5 grudnia 2022 r. o godzinie 12:34.

Członkowie Komisji Przetargowej odpowiedzialni za udostępnienie informacji o kwocie jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia złożyli zgodne w treści wyjaśnienia, z których wynikało, że brak publikacji ww. kwoty w wyznaczonym ustawą momencie tj. najpóźniej przed otwarciem ofert, był wynikiem niedopatrzania członków Komisji Przetargowej. Z wyjaśnień Członków Komisji Przetargowej wynikało, że ustawodawca w art. 222 ust. 4 Pzp posłużył się terminem "najpóźniej przed" wskazując jako termin otwarcie ofert, nie zastrzegając przy tym daty, kiedy należy to zrobić najwcześniej, co oznacza, że Zamawiający może to zrobić bezpośrednio przed otwarciem ofert, ale również wcześniej np. przed upływem terminu składania ofert. Ponadto wyjaśniono, że Zamawiający wypełniając swój obowiązek informacyjny podał wartości szacunkowe z podziałem na każdą część w ogłoszeniu o zamówieniu, które zostało ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz zamieszczone na stronie prowadzonego postępowania w dniu 2 listopada 2022 r., a wartości podane w ogłoszeniu były tożsame z kwotami zamieszczonymi we „wniosku o zaakceptowanie wydatku oraz wyboru trybu do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego” z dnia 27 października 2022 r.

(akta kontroli str. 1688-1736, 1761-1763, 1796-1805)

W ocenie NIK powyższe wyjaśnienia nie stanowią usprawiedliwienia dla stwierdzonej nieprawidłowości, ponieważ przepis art. 222 ust. 4 Pzp dotyczy kwoty jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, a nie kwoty szacunkowej wartości zamówienia. Ponadto NIK zauważa, że nie należy utożsamiać ww. kwot, chociażby z uwagi na fakt, że kwota jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia powinna zawierać podatek od towarów i usług oraz może wynikać z bieżącej sytuacji finansowej zamawiającego.

4. W § 10 ust. 1 pkt 4 umów zawartych 2 i 3 stycznia 2023 r. w wyniku przeprowadzenia (objętego badaniem) postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawarto postanowienie, w myśl którego wykonawca zapłaci zamawiającemu kary umowne w wysokości 100 zł za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prac określonych w załączniku nr 1 do SWZ, co było niezgodne z art. 433 pkt 1 Pzp, który stanowi, że umowa nie może przewidywać odpowiedzialności wykonawcy za opóźnienie, chyba że jest to uzasadnione okolicznościami lub zakresem zamówienia oraz z art. 476 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, zgodnie z którym opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Pracownik Prokuratury (główny specjalista do spraw zamówień publicznych, odpowiedzialny na przygotowanie wzoru umowy) oraz były Prokurator Okręgowy

(odpowiedzialny za zawarcie ww. umów) złożyli zgodne w treści wyjaśnienia, z których wynikało, że art. 433 pkt 1 Pzp nie wymaga, aby Zamawiający przedstawiał uzasadnienie zastrzeżenia odpowiedzialności wykonawcy za opóźnienie w konkretnym dokumencie, w tym np. SWZ czy wzorze umowy, komentowany zakaz nie ma charakteru bezwzględny, co oznacza, iż w sytuacjach uzasadnionych okolicznościami lub zakresem zamówienia Zamawiający będzie mógł zastrzec odpowiedzialność wykonawcy z tytułu opóźnienia, a ukształtowanie umowy w ten sposób będzie prawnie skuteczne, gdy jest to uzasadnione okolicznościami lub zakresem zamówienia oraz, że ustawa nie precyzuje, co należy rozumieć przez okoliczności lub zakres zamówienia uzasadniające wprowadzenie odpowiedzialności za opóźnienie. Ponadto Pracownik Prokuratury wyjaśniła, że przedmiotowe postanowienie umowy zostanie ponownie przeanalizowane i dostosowane do obowiązujących przepisów oraz wskazała, że na żadnego z wykonawców nie nałożono kary z tego tytułu.

Ponadto były Prokurator wyjaśnił, że wzór umowy został opracowany przez głównego specjalistę do spraw zamówień publicznych w konsultacji z radcą prawnym, który nie zgłosił uwag do przedstawionego projektu umowy.

(akta kontroli str. 1681-1685, 1693-1734, 1761-1763, 1782-1795, 1806-1837)

NIK zauważa, że art. 433 pkt 1 Pzp został wprowadzony do ustawy w celu ograniczenia sytuacji, w których to zamawiający byłoby na pozycji uprzywilejowanej, wobec wykonawcy ponoszącego ciężar ryzyka związanego z realizacją zamówienia publicznego, czego konsekwencją mogło być nieefektywne wydatkowanie środków publicznych oraz ograniczenie konkurencyjności postępowań. Zawieranie stwierdzonych w umowie postanowień stwarza ryzyko uzyskiwania przez zamawiającego wyższych cen ofertowych w związku z uwzględnieniem w ofercie kosztów nieproporcjonalnego ryzyka po stronie wykonawców, a także zmniejszenia konkurencyjności postępowań, przez rezygnację potencjalnych wykonawców z udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Ponadto NIK zauważa, że przepis art. 433 pkt 1 ma na celu wskazanie zamawiającemu, aby nie kształtował warunków umowy w sposób nieproporcjonalny, nadto wykonawca, który nieterminowo wywiązuje się z powierzonych mu zadań pozostaje w zwłoce, a nie w opóźnieniu.

5. W umowach z 2 i 3 stycznia 2024 r. nie zawarto wymaganego przez art. 436 pkt 3 Pzp postanowienia dotyczącego łącznej maksymalnej wysokości kar, których może dochodzić wykonawca, a także postanowień dotyczących jakichkolwiek kar umownych, których mógłby dochodzić wykonawca. NIK zauważa, że brak tych zapisów mógł skutkować uwzględnieniem w ofercie ryzyk związanych z naliczeniem przez zamawiającego kar umownych.

Pracownik Prokuratury (główny specjalista do spraw zamówień publicznych) odpowiedzialny za przygotowanie wzoru umowy wyjaśniła, że Zamawiający wprowadzi odpowiednie zamiany w projektach umów.

Były Prokurator wyjaśnił, że Zamawiający nie przewidział kar umownych, których dochodzić mógł wykonawca i w związku z powyższym we wzorze umowy nie wskazano łącznej maksymalnej wysokości kar umownych, którymi mógł on obciążyć Zamawiającego. Niemniej jednak Zamawiający wprowadzi odpowiednie zamiany do projektów umów.

(akta kontroli str. 1681-1685, 1693-1734, 1761-1763, 1782-1795)

6. Pracownik Prokuratury sporządzający protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (objętego badaniem) nie wskazał wśród załączników: wezwania wykonawców do złożenia dokumentów, o których mowa w rozdziale 8 SWZ

oraz zawartych umów, o których mowa w art. 73 ust.1 Pzp, który stanowi, że załącznikiem do protokołu postępowania jest m.in. umowa w sprawie zamówienia publicznego.

Pracownik Prokuratury (główny specjalista do spraw zamówień publicznych) odpowiedzialna za sporządzenie protokołu postępowania wyjaśniła, że powyższe dokumenty pominięto w wyniku niedopatrzenia.

(akta kontroli str. 1686-1687, 1693-1734, 1761-1781)

7. Umowami z 2 i 3 stycznia 2023 r. udzielono zamówienia publicznego na usługę sprzątnięcia), mimo że wykonawcy, których oferty zostały uznane za najkorzystniejsze nie przedłożyli w terminie wskazanym w rozdziale 14 pkt 2 SWZ, tj. najpóźniej w dniu ich podpisania, wszystkich wymaganych przez Zamawiającego dokumentów, o których mowa w ww. zapisie oraz pkt 2 rozdział 10 SWZ, tj. wykazu osób skierowanych do realizacji zamówienia wraz z przydziałem jednostki prokuratury oraz zanonimizowanych kopii umów o pracę (rozdział 2, pkt 10 SWZ), oświadczenia Wykonawcy o posiadaniu aktualnych informacji z Krajowego Rejestru Karnego stwierdzającego niekaralność osób (zgodnie z wykazem osób), zobowiązania Wykonawcy do zachowania przez osoby świadczące usługę sprzątnięcia tajemnicy, co do dokumentów znajdujących się w sprzątanym pomieszczeniu, oświadczenia osób (zgodnie z wykazem osób) potwierdzające ich znajomość przepisów, o których mowa w podpunkcie 4 pkt 2 rozdział 14 SWZ, wykazu środków czystości wraz z oświadczeniem lub innymi dokumentami (np. kartami charakterystyk produktów) potwierdzającymi, że używane środki czystości posiadają m.in. wymagane atesty, są dopuszczone do obrotu na terenie RP. I tak:

- według stanu na dzień zawarcia umowy z dnia 2 stycznia 2023 r., Zamawiający był w posiadaniu wykazu pracowników z 2 stycznia 2023 r., który został zmieniony: 24 stycznia 2023 r. (zamiana dotyczyła ośmiu pracowników), 30 stycznia 2023 r. (zamiana jednej osoby) oraz 16 lutego 2023 r. (zamiana dotyczyła trzech osób), natomiast kopie umów 17 z 25 pracowników wskazanych w wykazie z 2 stycznia 2023 r. wpłynęły 24, 26 i 27 stycznia 2023 r., 7, 16 i 17 lutego 2023 r. oraz 2 marca 2023 r., kopie umów pięciu z ośmiu pracowników wskazanych w wykazie z 24 stycznia 2023 r. wpłynęły 7, 17 i 17 lutego 2023 r., kopia umowy jednego pracownika wskazanego w wykazie z 30 stycznia 2023 r. nie została przekazana, a kopie umów trzech pracowników wskazanych w wykazie z 26 lutego 2023 r. wpłynęły 2 marca 2023 r.; oświadczenia Wykonawcy dotyczące informacji z Krajowego Rejestru Karnego wpłynęły 2, 24 i 30 stycznia 2023 r. oraz 16 lutego 2023 r.; Zamawiający nie posiadał zobowiązania Wykonawcy do zachowania przez osoby świadczące usługę sprzątnięcia tajemnicy, co do dokumentów znajdujących się w sprzątanym pomieszczeniu; oświadczenia dotyczące wskazanych w SWZ przepisów 18 z 25 pracowników wskazanych w wykazie z 2 stycznia 2023 r. wpłynęły 24 stycznia 2023 r., 7 lutego 2023 r. i 2 marca 2023 r., oświadczenia sześciu z ośmiu pracowników wskazanych w wykazie z 24 stycznia 2023 r. wpłynęły 24, 26 i 27 stycznia 2023 r. oraz 7 lutego 2023 r., oświadczenie pracownika wskazanego w wykazie z 30 stycznia 2023 r. nie wpłynęło, natomiast oświadczenia trzech pracowników wskazanych w wykazie z 16 lutego 2023 r. wpłynęły 2 marca 2023 r.;
- według stanu na dzień zawarcia umowy z 3 stycznia 2023 r. – Zamawiający nie posiadał wykazu pracowników, który wpłynął 10 stycznia 2023 r., natomiast kopie umów o pracę wpłynęły 27 stycznia 2023 r. i 9 lutego 2023 r. oraz oświadczenia wykonawcy dotyczącego informacji z Krajowego Rejestru Karnego, które wpłynęło 10 stycznia 2023 r.; Zamawiający nie posiadał zobowiązania Wykonawcy do zachowania przez osoby świadczące usługę sprzątnięcia tajemnicy, co do dokumentów znajdujących się w sprzątanym pomieszczeniu;

Zamawiający nie posiadał oświadczeń pracowników dotyczących wskazanych w SWZ przepisów, które wpłynęły 26 i 27 stycznia 2023 r. oraz wykazu środków czystości, który wpłynął 11 stycznia 2023 r.

Pracownik Prokuratury (główny specjalista do spraw zamówień publicznych) odpowiedzialny za przygotowanie umów do podpisania wyjaśniła, że przed ich przekazaniem nie poinformowała Kierownika Zamawiającego o nieprzedłożeniu przez Wykonawców wymaganych postanowieniami SWZ kompletu dokumentów. Ponadto Pracownik Prokuratury wyjaśniła, że nie była wówczas świadoma tych braków, a niedopatrzenie wynikało m.in. z dużej ilości obowiązków związanych z prowadzeniem przedmiotowego postępowania, z konieczności szybkiego wprowadzenia wykonawców, aby zapewnić ciągłości świadczenia usługi sprzątnięcia w prokuraturach oraz faktu, że było to pierwsze samodzielnie prowadzone postępowanie. Jednocześnie Pracownik Prokuratury zaznaczyła, że dokumenty, które zostały odebrane od Wykonawców z opóźnieniem nie były wymagane przepisami ustawy, a ich żądanie wynikało jedynie z decyzji Zamawiającego.

(akta kontroli str. 1673-1680, 1737-1737, 1782-1795, 1805-2140)

OCENA CZĄSTKOWA

Badanie 2,9% wydatków poniesionych w 2023 r. Prokuratury w kwocie 5 137,1 tys. zł wykazało, że zostały one zrealizowane z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, w sposób celowy i gospodarny. Objęte badaniem środki z rezerwy celowej w łącznej kwocie 10 950,9 tys. zł wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Wydatki majątkowe w 2023 r. zostały zrealizowane zgodnie z planem po zmianach. Zostały one poniesione legalnie, gospodarnie i celowo. Zobowiązania na koniec roku, wykazane w sprawozdaniu Rb-28 były zgodne z ewidencją księgową jednostki a na koniec 2023 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Wydatki niewygasające z upływem roku 2022 nie wystąpiły. Ustalone nieprawidłowości dotyczyły zawierania umów z własnymi pracownikami w zakresie zadań, które wynikały również z ich zakresów obowiązków wykonywanych w ramach umowy o pracę. Ponadto w ramach badanego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ustalono nieprawidłowości w zakresie niewłaściwego określenia w SWZ przesłanek wykluczenia wykonawcy z postępowania, nieterminowego udostępnienia informacji o kwocie jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, zamieszczenia w zawartych umowach niedozwolonych postanowień oraz niezamieszczenia postanowień dotyczących kar dochodzonych przez wykonawcę, niewłaściwego sporządzania protokołu z postępowania w zakresie dotyczącym wykazu załączników oraz udzielenia zamówienia publicznego pomimo nieprzedłożenia przez wykonawcę wymaganych dokumentów.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

3.1 Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań jednostkowych Prokuratury za 2023 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2023 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach Prokuratury były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, prawidłowe pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym, jednak w sprawozdaniu Rb-27 nie wyeliminowano należności niewymagalnych powstałych w danym roku budżetowym, których pierwotny termin płatności przypadał na 2024 r., co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania, w tym sprawozdania roczne oraz sprawozdania za dwa wybrane okresy sprawozdawcze w trakcie roku budżetowego⁴⁸ zostały sporządzone terminowo i przekazano je do właściwego odbiorcy.

(akta kontroli str. 38, 138-140, 200-360, 817-858, 1485, 1487-1502, 1504-1517, 1519-1525)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych za 2023 r. w kolumnach nr 7 „Należności” i nr 11 „Saldo końcowe należności pozostałe do zapłaty ogółem” w rozdziałach 75205 i 75505 w §0830 wykazano należności w łącznej kwocie 2,3 tys. zł, których termin płatności przypadał na 2024 r. wynikające z dwóch faktur w kwotach odpowiednio 1,7 tys. zł oraz 0,6 tys. zł. Stanowiło to naruszenie § 5 ust. 2 pkt 2 załącznika nr 35 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴⁹, zgodnie z którym w kolumnie „Należności” wykazuje się salda początkowe (należności pozostałych do zapłaty zmniejszone o nadpłaty), powiększone o kwoty przypisów z tytułu dochodów budżetowych, których pierwotny termin płatności przypada na dany rok budżetowy oraz § 5 ust. 2 pkt 5 ww. załącznika, zgodnie z którym w odpowiednich kolumnach salda końcowego (11-13) wykazuje się należności pozostałe do zapłaty (część należności, o których mowa w pkt 2).

W wyniku kontroli NIK, 8 marca 2024 r. sprawozdanie zostało skorygowane.

(akta kontroli str. 38, 820-826, 851-857)

Główny księgowy, odpowiedzialna za sporządzenie sprawozdań budżetowych, wyjaśniła, że w sprawozdaniu wykazano należności zgodnie z zasadą memoriału określoną w ustawie o rachunkowości. Ujęto te należności jako zdarzenia gospodarcze w momencie ich wystąpienia, niezależnie od momentu realizacji wynikających z nich przepływów pieniężnych. Po analizie ww. rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej doszła do konkluzji, że przedmiotowe należności nie powinny być ujęte w sprawozdaniu Rb-27 za 2023 r.

(akta kontroli str. 859-861)

3.2 Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

Przyjęta zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości⁵⁰ zarządzeniem Prokuratora dokumentacja opisująca zasady rachunkowości w Prokuraturze (dalej: „polityka rachunkowości”)⁵¹ spełniała wymogi określone w art. 10 ust. 1 tej ustawy, w tym zawierała opis metod wyceny aktywów i pasywów, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych, a także opis systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów.

⁴⁸ Za miesiące marzec i czerwiec 2023 r.

⁴⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 144 ze zm.).

⁵⁰ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120).

⁵¹ Zarządzenie nr 81/2020 Prokuratora Okręgowego w Gdańsku z dnia 16 lipca 2020 r. w sprawie wprowadzenia w Prokuraturze Okręgowej i podległych jednostkach organizacyjnych Zasad (polityki) rachunkowości (ze zm.).

Stosowany system finansowo-księgowy został dopuszczony do użytkowania przez kierownika jednostki.

(akta kontroli str. 939-1160)

W ramach organizacji rachunkowości w Prokuraturze, m.in.:

- pracownikom prowadzącym księgowość w zakresach obowiązków przypisano zadania charakterystyczne dla danego stanowiska,
- różnicowano dostęp pracownikom do baz danych i dokumentów w zależności od ich zakresu obowiązków,
- tworzono rezerwowe kopie danych finansowo-księgowych,
- opracowano instrukcję inwentaryzacji.

(akta kontroli str. 771-815, 862-938)

W 2023 r. prowadzenie ksiąg rachunkowych w Prokuraturze nie było przedmiotem audytu wewnętrznego ani kontroli wewnętrznej. 7 Wydział Budżetowo-Administracyjny przeprowadził natomiast dwie kontrole w Prokuraturze Rejonowej w Pruszczu Gdańskim oraz Prokuraturze Rejonowej w Tczewie w zakresie „Prawidłowości wykonania czynności związanych z kontrolą merytoryczną i formalno-rachunkową dowodów księgowych w postępowaniu prokuratorskim”, w wyniku których stwierdzono m.in. nieprzestrzeganie, określonego w polityce rachunkowości, pięciodniowego terminu od daty wpływu faktury/rachunku do Prokuratury Rejonowej, na zatwierdzenie dokumentów finansowych pod względem merytorycznym i wydanie postanowienia o przyznaniu wynagrodzenia (łącznie w 25% zbadanych spraw).

(akta kontroli str. 862-868, 923-927, 1161-1170)

Suma zapisów w dzienniku była zgodna z zestawieniem obrotów i sald kont księgi głównej za rok 2023 r. Księgi rachunkowe za 2022 r. zostały zamknięte w sposób trwały. Dane bilansu zamknięcia za 2022 r. różniły się od danych wprowadzonych do ksiąg rachunkowych jako bilans otwarcia na dzień 1 stycznia 2023 r., co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 1171-1262)

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych dysponenta trzeciego stopnia w Prokuraturze przeprowadzono na próbie 106 zapisów księgowych (w powiązaniu z dowodami i zapisami w księgach związanymi z całą transakcją) o łącznej wartości 6 113,9 tys. zł (46 zapisów o wartości 3 024,8 tys. zł wylosowanych metodą monetarną MUS i 60 zapisów o wartości 3 089,1 tys. zł dotyczących dochodów i wydatków wybranych celowo, w tym na podstawie przeprowadzonego przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych oraz na podstawie analizy należności i zobowiązań z tytułu dochodów i wydatków budżetowych nierozliczonych na dzień 31 grudnia 2023 r.). Stwierdzono, że dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, operacje gospodarcze ujęto na odpowiednich kontach księgi głównej i kontach pomocniczych, zapisy księgowe zawierały elementy wymagane art. 23 ust. 2 ustawy o rachunkowości. 97 dowodów prawidłowo przypisano do okresów sprawozdawczych, natomiast dziewięć ujęto w późniejszych okresach niż nastąpiły operacje gospodarcze, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości. Ponadto zaangażowanie wydatków budżetowych wynikające z czterech umów dotyczących siedmiu dowodów, ujęto w późniejszych okresach sprawozdawczych niż podpisano umowy. W przypadku jednej z nich – nr 3008-7.261.7.2022 o wartości 1 011,9 tys. zł zawartej 2 stycznia 2023 r. (dotyczącej utrzymania porządku w Prokuraturze i Prokuraturach Rejonowych) tylko część zaangażowania w kwocie 505,9 tys. zł ujęto w styczniu, natomiast pozostałą

część – w okresie od sierpnia do grudnia 2023 r.⁵² Było to spowodowane – jak wyjaśniła Główna księgową – przyznaniem w planie finansowym na 2023 r. środków wystarczających na zaksięgowanie zaangażowania tylko do sierpnia tego roku. Z wyjaśnień Zastępcy Prokuratora Okręgowego wynikało, że przyznana kwota z jednostki nadrzędnej w projekcie planu finansowego na 2023 r. nie zabezpieczyła w pełni środków na wydatki bieżące (w pierwszej kolejności zabezpieczono środki na świadczenia, pochodne od wynagrodzeń i postępowania prokuratorskie). Wyliczono niedobór w kwocie 3 373,0 tys. zł. Oznaczało to, że realizacja planu finansowego może być zagrożona i bez wsparcia budżetu dodatkowymi środkami finansowymi od połowy września 2023 r. nie będzie można dokonywać żadnych zakupów. Pomimo stale rosnących cen oraz wysokiej inflacji środki na wydatki bieżące przyznawane w budżecie od lat utrzymują się na tym samym poziomie, dlatego też co roku Prokuratura wykazywała niedobory środków w planach za dany rok. Po otrzymaniu planu finansowego z Prokuratury Regionalnej 16 lutego 2023 r., Prokuratura odniosła się do otrzymanych wielkości w piśmie z 21 lutego 2023 r. wskazując m.in., iż w wydatkach bieżących powstanie ww. niedobór w wysokości 3 373,0 tys. zł. O braku środków informowano po każdym skończonym kwartale w sporządzanych analizach wykonania dochodów i wydatków oraz w dwóch pismach z 20 lipca 2023 r. oraz 27 września 2023 r. W ciągu roku Prokuratura otrzymała brakujące środki finansowe w grupie „wydatki bieżące”⁵³, które pokryły wykazywany na początku roku niedobór.

Księgowanie zaangażowania wynikającego z pozostałych trzech umów, opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 180-199, 1171-1175, 1263-1460)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Salda ośmiu niżej wymienionych kont księgi głównej na 31 grudnia 2022 r. różniły się od bilansu otwarcia na tych kontach według stanu na 1 stycznia 2023 r. Bilans otwarcia roku 2023 na koncie:

- 011 – „Środki trwale” był większy o 33,1 tys. zł,
  - 013 – „Pozostałe środki trwale” był mniejszy o 30,0 tys. zł
  - 071 – „Umorzenie środków trwałych” był większy o 33,1 tys. zł,
  - 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych” był mniejszy o 30,0 tys. zł
  - 201/2 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – należności” był większy o 11,0 tys. zł,
  - 300 – „Rozliczenie zakupu” był większy o 10,8 tys. zł,
  - 240 – „Pozostałe zobowiązania” był mniejszy o 10,8 tys. zł,
  - 240/2 – „Pozostałe należności” był mniejszy o 11,0 tys. zł
- od sald ww. kont na koniec 2022 r.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych. W wyniku kontroli NIK, bilans otwarcia 2023 r. na wszystkich ww. kontach został skorygowany.

(akta kontroli str. 1176-1180, 1215-1262)

⁵² 31 sierpnia, 29 września, 31 października i 31 grudnia 2023 r. w kwotach odpowiednio: 84,3 tys. zł, 84,3 tys. zł, 84,3 tys. zł i 168,6 tys. zł.

⁵³ 1 sierpnia – 500,0 tys. zł, 18 września – 250,0 tys. zł, 12 października – 2 168,0 tys. zł, 16 listopada – 1 136,0 tys. zł, 22 listopada – 200,0 tys. zł, 7 grudnia – 110,0 tys. zł, 13 grudnia – 90 0 tys. zł, 14 grudnia – 100,0 tys. zł, 19 grudnia – 120,0 tys. zł, 20 grudnia – 83,0 tys. zł, 21 grudnia – 120,0 tys. zł

Główny księgowy, odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych, wyjaśniła, że dane do bilansu 2022 r. zostały uzgodnione na dzień 24 marca 2023 r. Salda kont zostały wprowadzone w tym samym dniu jako bilans otwarcia 2023 r. W trakcie sporządzania bilansu za 2022 r. pojawiły się okoliczności, które wpłynęły na bilans zamknięcia 2022 r. Zmiany te nie zostały uwzględnione w bilansie otwarcia 2023 r. z powodu przeoczenia i braku sprawdzenia bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia w dniu 31 marca 2023 r. Niezgodności na kontach 011, 013, 071 i 072 wynikały z przeksięgowania błędnie zaksięgowanej faktury nr 26/052022 z 18 maja 2022 r., potwierdzającej nabycie pozostałych środków trwałych. Natomiast niezgodności na kontach 201/2, 300, 240 i 240/4 wynikały z niewłaściwego zakwalifikowania zdarzeń gospodarczych, dotyczących rozrachunków z jednostką nadrzędną, na konta zobowiązań i należności. Różnica nie wpłynęła na zmianę obrazu tych operacji gospodarczych. Początkowo zostały one sklasyfikowane jako rozrachunki główne, jednak w toku prac nad sporządzaniem bilansu dokonano ich przeszerogowania na rozrachunki pozostałe.

(akta kontroli str. 1210-1214)

2. Zaangażowanie wydatków na koncie 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” wynikające z niżej wymienionych umów (o łącznej wartości 1 026,0 tys. zł) ujęto w innych okresach sprawozdawczych niż okres, w którym zawarto umowy, tj. w przypadku umowy nr:

- 3008-7.223.79.2023 o wartości 259,9 tys. zł zawartej 24 listopada 2023 r. zaangażowanie ujęto 11, 27 i 31 grudnia 2023 r. w kwotach odpowiadających kwotom na fakturach: 115,1 tys. zł, 30,1 tys. zł, 106,8 tys. zł;
- 3008-7.261.13.2023 o wartości 220,0 tys. zł zawartej 24 sierpnia 2023 r. zaangażowanie w ww. kwocie ujęto na podstawie faktury 7 września 2023 r.;
- 3008-7.223.85.2023 o wartości 546,1 tys. zł zawartej 13 listopada 2023 r. zaangażowanie ujęto na podstawie faktury 28 grudnia 2023 r. w kwocie 499,6 tys. zł.

Stanowiło to naruszenie art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, a księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco oraz było niezgodne z zasadami ewidencji na koncie 998 określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont⁵⁴, według których na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

Powyższe spowodowało wykazanie zaniżonych kwot zaangażowania w dwóch miesięcznych sprawozdaniach Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za sierpień (o 220,0 tys. zł) i listopad 2023 r. (o 806,0 tys. zł) i nie miało wpływu na ww. sprawozdanie roczne. W momencie zawierania umów Prokuratura posiadała środki w planie finansowym na ich realizację.

(akta kontroli str. 699-701, 720-722, 729-731, 1263-1267, 1330-1384)

Główny księgowy, odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych, wyjaśniła, że zaangażowanie w Prokuraturze, co do zasady jest ostatecznie ustalane na koniec miesiąca, po dokładnej weryfikacji wszystkich zaksięgowanych dokumentów.

⁵⁴ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342)

Ponadto w przypadku umowy nr 3008-7.223.79.2023 zwłoka była wynikiem natłoku spraw w związku z otrzymaniem dodatkowych środków finansowych i koniecznością ich wydatkowania na realizację zamierzonych celów i zadań do końca 2023 r.

(akta kontroli str. 1461-1465)

W ocenie NIK wyjaśnienia w zakresie przyjętej w Prokuraturze praktyki księgowania zaangażowania po weryfikacji wszystkich zaksięgowanych dokumentów oraz natłoku spraw nie mogą stanowić uzasadnienia dla nieprzestrzegania przepisów obowiązującego prawa dotyczących stwierdzonej nieprawidłowości.

3. W księgach rachunkowych 2023 r. niżej wymienione dowody księgowe ujęto w późniejszych okresach sprawozdawczych niż okresy, w których nastąpiły operacje gospodarcze stwierdzone tymi dowodami. Naruszało to art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym:

a) cztery faktury za wydanie opinii w postępowaniu przygotowawczym o łącznej wartości 63,6 tys. zł dotyczące operacji gospodarczych, które nastąpiły w latach poprzednich, tj. faktura nr:

- 77/A/1220 z 28 grudnia 2020 r. z datą operacji 28 grudnia 2020 r. na kwotę 1,1 tys. zł, która wpłynęła do Prokuratury Rejonowej w Kartuzach 31 grudnia 2020 r., została zaksięgowana do lipca 2023 r. zamiast do 2020 r.,
- 86/A/1122 z 17 listopada 2022 r. z datą operacji 17 listopada 2022 r. na kwotę 22,2 tys. zł, która wpłynęła do Prokuratury Rejonowej w Gdańsku Śródmieściu 30 listopada 2022 r., została zaksięgowana do marca 2023 r. zamiast do 2022 r.,
- 29/05/2022 z 24 maja 2022 r. z datą operacji 24 maja 2022 r. na kwotę 12,3 tys. zł, która wpłynęła do Prokuratury 13 października 2022 r., została zaksięgowana do kwietnia 2023 r. zamiast do 2022 r.,
- 9/12/2022 z 12 grudnia 2022 r. z datą operacji 12 grudnia 2022 r. na kwotę 28,0 tys. zł, która wpłynęła do Prokuratury Rejonowej w Gdańsku Śródmieście 15 grudnia 2022 r., została zaksięgowana do maja 2023 r. zamiast do 2022 r.

Ujęcie ww. dowodów w niewłaściwych okresach sprawozdawczych miało wpływ na zawyżenie w sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa w 2023 r. zobowiązań o 63,6 tys. zł.

b) pięć faktur (cztery dotyczące postępowania przygotowawczego oraz jedna utrzymania czystości na terenie Prokuratury i Prokuratur Rejonowych) o łącznej wartości 143,3 tys. zł w okresach sprawozdawczych późniejszych niż okresy, w których nastąpiły operacje gospodarcze, tj. faktura nr:

- F0005/01/2023 z 16 stycznia 2023 r. z datą operacji 16 stycznia 2023 r. na kwotę 9,2 tys. zł, która wpłynęła do Prokuratury Rejonowej w Gdańsku Oliwie 16 stycznia 2023 r., została zaksięgowana do lutego zamiast stycznia 2023 r.,
- FV/MSPZ/23/00208 z 10 marca 2023 r. z datą operacji 10 marca 2023 r. na kwotę 12,2 tys. zł, która wpłynęła do Prokuratury Rejonowej w Gdyni 24 marca 2023 r., została zaksięgowana do kwietnia zamiast marca 2023 r.,
- FV/MSPZ/23/00210 z 10 marca 2023 r. z datą sprzedaży 10 marca 2023 r. na kwotę 21,6 tys. zł, która wpłynęła do Prokuratury 14 marca 2023 r., została zaksięgowana do kwietnia zamiast marca 2023 r.,
- ZP/00199/23 z 5 czerwca 2023 r. z datą operacji 5 czerwca 2023 r. na kwotę 16,0 tys. zł, która wpłynęła do Prokuratury Rejonowej w Malborku 5 czerwca 2023 r., została zaksięgowana do lipca zamiast czerwca 2023 r.,

- 2023/10/01000/AM/2 z 31 października 2023 r. z datą operacji 31 października 2023 r. na kwotę 84,3 tys. zł, która wpłynęła do Prokuratury 13 listopada 2023 r., została zaksięgowana do grudnia zamiast do listopada 2023 r.

Ujęcie ww. dowodów w niewłaściwych okresach sprawozdawczych miało wpływ na zaniżenie zobowiązań w miesięcznych sprawozdaniach Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa w 2023 r. za styczeń, marzec czerwiec i listopad o odpowiednio 9,2 tys. zł, 33,8 tys. zł, 16,0 tys. zł i 84,3 tys. zł i nie miało wpływu na sprawozdanie roczne.

Czas od wpływu dokumentów do Prokuratur Rejonowych albo Prokuratury do ich zaksięgowania wyniósł od 21 do 939 dni. W przypadku siedmiu ww. faktur został przekroczony pięciodniowy termin na zatwierdzenie dokumentu pod względem merytorycznym i wydanie postanowienia o przyznaniu wynagrodzenia, określony w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych⁵⁵ (o od dwóch do 632 dni).

(akta kontroli str. 138-140, 699-701, 705-707, 714-716, 729-731, 1263-1267, 1401-1444)

Była Prokurator wyjaśniła, że niedotrzymywanie terminu zatwierdzenia dokumentów pod kątem merytorycznym wynikało z wykonywania przez prokuratorów innych czynności związanych z prowadzeniem postępowań przygotowawczych i obciążenia ich pracą albo z wpięcia oryginalnego dokumentu do akt sprawy zamiast przekazania go księgowości. Kontrola merytoryczna rachunku biegłego to przede wszystkim konieczność zapoznania się przez prokuratora z opinią dostarczoną wraz z rachunkiem, pod kątem jej pełności, logiczności i zgodności z zakresem pytań stawianych biegłemu w postanowieniu o jego powołaniu. Jest to proces czasochłonny wymagający sięgnięcia do materiałów źródłowych, którymi nie zawsze prokurator dysponuje, gdyż akta sprawy mogą nie znajdować się w prokuraturze, a np. w sądzie czy na policji. Zazwyczaj opinie wpływają po znacznym czasie od ich wywołania (średni czas oczekiwania w obecnych realiach to około sześć miesięcy), zatem nie wystarczy aby prokurator pobieżnie zapoznał się wnioskami opinii. Ponadto była Prokurator wyjaśniła, że sprawdzanie dokumentów pod względem formalno-rachunkowym w Prokuraturach Rejonowych oraz przekazywanie dokumentów do Działu Księgowości trwało zbyt długo. Wpływ na to miała również częstotliwość przekazywania dokumentów pomiędzy jednostkami podległymi a Prokuraturą – raz w tygodniu.

Główny księgowy, odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych, wyjaśniła, że faktury nr FV/MSPZ/23/00208 oraz nr ZP/00199/23 zostały zaksięgowane z opóźnieniem (pomimo ich wpływu z Prokuratur Rejonowych do Biura Podawczego Prokuratury w miesiącach, w których wystąpiły operacje gospodarcze – odpowiednio 30 marca i 28 czerwca 2023 r.) z uwagi na czas potrzebny na przekazanie dokumentacji z Biura Podawczego do Działu Księgowości – zazwyczaj 2-3 dni – oraz konieczność weryfikacji faktur i natłok prac związanych z przygotowaniem sprawozdań budżetowych.

Specjalista ds. zamówień publicznych, odpowiedzialny za sprawdzenie zgodności faktury nr 2023/10/01000/AM/2 z umową, wyjaśnił, że do faktury nie dołączono wszystkich protokołów odbioru prac. W wyniku jego interwencji, protokoły wpłynęły do Prokuratury 21 listopada 2023 r. Po ich weryfikacji przekazał je do Działu Księgowości dopiero 7 grudnia 2023 r. z powodu realizacji innych zadań.

(akta kontroli str. 1463-1482)

⁵⁵ Rozdział VII – Kontrola formalno-rachunkowa i merytoryczna w postępowaniu prokuratorskim Załącznika nr 1 do polityki rachunkowości.

W ocenie NIK, przywołane w wyjaśnieniach byłej Prokurator argumenty nie mogą uzasadniać przekraczania terminów zatwierdzenia dokumentu pod kątem merytorycznym w postępowaniu prokuratorskim, bowiem w instrukcji obiegu dokumentów, wprowadzonej Zarządzeniem Prokuratora Okręgowego, to Prokurator sam określił pięciodniowy termin na wykonanie ww. czynności uznając go za wystarczający. Ponadto natłok prac oraz realizacja innych zadań przywołane w wyjaśnieniach Głównego Księgowego oraz Specjalisty ds. zamówień publicznych nie mogą usprawiedliwiać przetrzymywania dokumentów mającego wpływ na naruszanie obowiązujących przepisów. NIK zauważa również, że opóźnienia w przekazywaniu dokumentów narażają jednostkę na powstanie zobowiązań wymaganych i ewentualną zapłatę odsetek za zwłokę w regulowaniu zobowiązań.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Objęte badaniem sprawozdania sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Stwierdzona nieprawidłowość w rocznym sprawozdaniu z wykonania dochodów budżetowych z uwagi na kwotę stanowiącą mniej niż 1% dochodów ogółem Prokuratury, nie skutkowało obniżeniem oceny. Objęte badaniem dowody księgowe sporządzone prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami ujęto na prawidłowych kontach w księgach rachunkowych. Obowiązujący w Prokuraturze system kontroli zarządczej i funkcjonujące w jego ramach mechanizmy kontroli nie zapobiegły jednak księgowaniu niektórych zdarzeń do niewłaściwych okresów sprawozdawczych.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

- 1) Wdrożenie procedur kontroli zarządczej zapewniających eliminację zlecenia własnym pracownikom zadań należących do zakresu ich czynności.
- 2) Wskazywanie w SWZ podstaw wykluczenia z postępowania zgodnych z przepisami Pzp,
- 3) Podawanie informacji o kwocie jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia najpóźniej przed otwarciem ofert,
- 4) Wprowadzenie do umów zawieranych w trybie Pzp zobowiązań wykonawcy z tytułu kar umownych dotyczących okoliczności, za które wykonawca ponosi odpowiedzialność,
- 5) Wprowadzenie w umowach postanowienia określającego łączną maksymalną wysokość kar umownych, których mógłby dochodzić wykonawca,
- 6) Wskazywanie wśród załączników do protokołu postępowania wszystkich wymaganych dokumentów,
- 7) Zawieranie wszystkich umów z wykonawcami po spełnieniu przez nich wymagań SWZ, w tym dotyczących złożenia dokumentów,
- 8) Podjęcie działań mających na celu bieżące ujmowanie w księgach rachunkowych zaangażowania wydatków wynikającego z wszystkich zawieranych umów,
- 9) Podjęcie działań organizacyjnych mających na celu usprawnienie obiegu dokumentów finansowo-księgowych w sposób umożliwiający księgowanie dokumentów do właściwych okresów sprawozdawczych.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁵⁶ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 25 marca 2024 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
p.o. Dyrektora
Tomasz Słaboszowski

Kontrolerzy:

Jacek Żmurko

główny specjalista kontroli państwowej

Podpis

Podpis

Monika Sępka

główny specjalista kontroli państwowej

Podpis

Marta Gajewska

specjalista kontroli państwowej

Podpis

⁵⁶ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonemu własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.